

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá otázkami obrazu cizinců v moskevských textech ze 17. století, popisujících Období zmatků (tzv. Smuty), a specifickými rysy soudobého vnímání vlivu cizinců na duchovní a politický vývoj Moskevského státu v kontextu ideje pravoslavného carství. Jelikož soudobý pohled na cizince je bezprostředně ovlivněn náboženským a historickým myšlením Moskevské Rusi, v práci se rovněž uvádí přehled geneze jeho klíčových konceptů. Pomocí diskurzivní a komparativní analýzy autorka se snažila naplnit následující cíle: 1) rekonstruovat proces geneze náboženského a historického myšlení v Moskevské Rusi do začátku 17. století; 2) pečlivě zanalyzovat různé aspekty vybraných moskevských textů o Smutě z první poloviny 17. století z hlediska pohledu na cizince; 3) zařadit problematiku vnímání cizinců na Rusi do širšího kulturního a historického kontextu, zejména s ohledem na soudobou písemnou a myšlenkovou tradici. Práce se zakládá na pramenech sepsaných během samotné Smuty a pozdějších textech (až do poloviny 17. století), reflektujících události Období zmatků s určitým časovým odstupem, což umožňuje uplatnění komparativního přístupu. Zároveň se používá relevantní sekundární literatura zaměřená na uvedenou problematiku.

Klíčová slova:

Smuta, Období zmatků, cizinec, literární památky, Moskevská Rus, cizí vliv, pravoslavné carství, pravoslaví, kacír, Ivan Timofejev, Avraamij Palicyn, Ivan Chvorostinin